

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Οκτωβρίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 5444

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 62637

Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 841/18.08.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Επικρατείας «Διαδικασία χορήγησης εφάπαξ έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως πρώτη αρωγή, έναντι επιχορήγησης για την αντιμετώπιση ζημιών, σε επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που επλήγησαν από τις πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν σε περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας από την 27η Ιουλίου 2021 και ως την 13η Αυγούστου 2021» (Β' 3853).

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ -
ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ -
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα πρώτο, δωδέκατο, δέκατο τέταρτο και δέκατο πέμπτο της από 13 Αυγούστου 2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις» (Α' 143), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 «Κύρωση: α) της από 5.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση του κινδύνου πυρκαγιών" (Α' 138) και β) της από 13.8.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Έκτακτα μέτρα για την αποτελεσματική προστασία και την ταχεία αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, την άμεση στήριξη των πληγέντων από τις πυρκαγιές του Ιουλίου/Αυγούστου 2021 και συναφείς διατάξεις" (Α' 143) και άλλες διατάξεις» (Α' 156), καθώς και το άρθρο 3 του ίδιου νόμου.

2. Το άρθρο 23 του ν. 5116/2024 «Ιδιωτική ασφάλιση έναντι φυσικών καταστροφών, κρατική αρωγή και προστασία, στεγαστική συνδρομή, διατάξεις για το Πυροσβεστικό Σώμα και άλλες διατάξεις» (Α' 100).

3. Το άρθρο 45 του ν. 5082/2024 «Ενίσχυση του Εθνικού Συστήματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και άλλες επείγουσες διατάξεις» (Α' 9).

4. Τον ν. 5000/2022 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2235 - Κύρωση Πρόσθετης Πράξης στο Νέο Συνυποσχετικό μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ναυτιλιακής Κοινότητας και φορολογικές ρυθμίσεις για τη ναυτιλία - Επείγουσες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις - Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και του Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων - Μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα» (Α' 226).

5. Τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190).

6. Τον ν. 4797/2021 «Κρατική αρωγή προς επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς για θεομηνίες, επείγουσες ρυθμίσεις για τη στήριξη της οικονομίας, συμπληρωματικός κρατικός προϋπολογισμός και συνταξιοδοτική ρύθμιση και λοιπές επείγουσες διατάξεις» (Α' 66) και ιδίως τα άρθρα 6, 9 και την παρ. 2 του άρθρου 12 και το άρθρο 12B αυτού.

7. Το Κεφάλαιο ΙΑ «Ψηφιακή Διαφάνεια - Πρόγραμμα Διαύγεια» του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση [Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024] - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες [Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972] και άλλες διατάξεις» (Α' 184) και του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).

8. Τον ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137).

9. Το άρθρο 13 του ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

10. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου

2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ΕΕ L 119).

11. Την παρ. 2β του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C326/26-10-2012) σύμφωνα με την οποία «Συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα».

12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 187/26-6-2014 σ. 1), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ιδίως το άρθρο 1 παρ. 5 αυτού σχετικά με τον αποκλεισμό των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης, καθώς και τα άρθρα 7, 9, 11, 12 και 50 του ίδιου Κανονισμού.

13. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2472 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 327/21-12-2022 σ. 1), και ιδίως τα άρθρα 7, 9, 11, 13 και 37 αυτού.

14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2022/2473 της Επιτροπής της 14ης Δεκεμβρίου 2022 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 327/21-12-2022 σ. 82), και ιδίως τα άρθρα 7, 9, 11, 13 και 49 αυτού.

15. Τον ορισμό της «Επιχείρησης» σύμφωνα με το άρθρο 1 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/2472 και του Κανονισμού 2022/2473 «Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυτοαπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα».

16. Το π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 44).

17. Το π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91).

18. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).

19. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α' 130), σε συνδυασμό με το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρ-

μοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α' 139).

20. Το π.δ. 40/2020 «Οργανισμός του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» (Α' 85).

21. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

22. Το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138).

23. Το π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).

24. Το άρθρο 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

25. Την υπό στοιχεία Υ12/07.07.2023 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 4403).

26. Την υπό στοιχεία 47542ΕΞ2025/19.03.2025 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Γεώργιο Κώτσηρα» (Β' 1327).

27. Την υπό στοιχεία 102928ΕΞ2023/10.07.2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Αθανάσιο Πετραλιά» (Β' 4441).

28. Την υπό στοιχεία ΥΠ614/21.03.2025 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Κωνσταντίνο Κατσαφάδο» (Β' 1400).

29. Την υπ' αρ. 1/20.01.2016 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου «Επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 18), σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 41 του ν. 4389/2016, όπως ισχύουν, την υπ' αρ. 39/3/30.11.2017 απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης της Α.Α.Δ.Ε. «Ανανέωση θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 689), την υπ' αρ. 5294/2020 απόφαση Υπουργού Οικονομικών «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 27) καθώς και την υπ' αρ. 7608/17.01.2025 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα «Ανανέωση της θητείας του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων» (Υ.Ο.Δ.Δ. 11).

30. Την υπό στοιχεία Α1091/08.07.2025 κοινή απόφαση των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας «Καθορισμός προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων για την υπαγωγή στη ρύθμιση του άρθρου 23 του ν. 5116/2024 (Α' 100), καθώς και ειδικών θεμάτων και λεπτομερειών εφαρμογής» (Β' 3728).

31. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 841/18.08.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Επικρατείας «Διαδικασία χορήγησης εφάπαξ έκτακτης

οικονομικής ενίσχυσης, ως πρώτη αρωγή, έναντι επιχορήγησης για την αντιμετώπιση ζημιών, σε επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς που επλήγησαν από τις πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν σε περιοχές της Ελληνικής Επικράτειας από την 27η Ιουλίου 2021 και ως την 13η Αυγούστου 2021» (Β' 3853), όπως ισχύει.

32. Την υπό στοιχεία 74617ΕΞ2021/23.06.2021 κοινή απόφαση του Υπουργού και του Υφυπουργού Οικονομικών «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων επί των διαδικασιών επιχορήγησης επιχειρήσεων για θεομηνίες του ν. 4797/2021 (Α' 66)» (Β' 2670), όπως ισχύει.

33. Την υπ' αρ. 3981/25.2.2020 απόφαση του Υπουργού Επικρατείας «Παροχή Υπηρεσίας Αυθεντικοποίησης Χρηστών οAuth2.0 σε Πληροφοριακά Συστήματα τρίτων Φορέων» (Β' 762).

34. Την υπό στοιχεία ΔΙΔΔΗ/Φ.ΕΜΔΔ/19012/06.11.2024 κοινή απόφαση των Γενικών Γραμματέων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, και του Εθνικού Τυπογραφείου «Ρύθμιση ειδικότερων ζητημάτων εφαρμογής των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3469/2006 (Α' 131)» (Β' 6148).

35. Την υπ' αρ. 109/12.03.2019 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

36. Την από 08.09.2025 εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).

37. Τα από 05.09.2025, 28.08.2025 και 10.07.2025 ηλεκτρονικά μηνύματα του Τμήματος Κρατικών Ενισχύσεων της Διεύθυνσης Εποπτευόμενων Φορέων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

38. Το από 08.09.2025 ηλεκτρονικό μήνυμα της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

39. Την υπό στοιχεία 128708ΕΞ2025/18.07.2025 εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

40. Το γεγονός ότι με τις διατάξεις της παρούσας τροποποιείται η διοικητική διαδικασία με επίσημο τίτλο «Χορήγηση πρώτης αρωγής έναντι επιχορήγησης προς πληγείσες επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς» και Μοναδικό Αριθμό Καταχώρισης (Μ.Α.Κ.) στο ΕΜΔΔ «Μίτος» 685191.

41. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται επιπλέον δαπάνη σε βάρος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αποφασίζουμε:

Μετά το άρθρο 8 της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 841/18.08.2021 (Β' 3853) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Επικρατείας, προστίθεται άρθρο 8Α ως εξής:

«Άρθρο 8Α

Βεβαίωση και επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών πρώτης αρωγής

1. Για τον σκοπό υλοποίησης του παρόντος, ο Οργανισμός Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛΓΑ) οφείλει να αποστέλλει ως την 17η Οκτωβρίου 2025 στην ΑΑΔΕ, στη Γενική Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής και Συντονισμού (ΓΔΚΑΣ), καθώς και στη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατάσταση με τα ποσά πρώτης

αρωγής έναντι επιχορήγησης που συμψηφίστηκαν με την επιχορήγηση για φυτικά μέσα παραγωγής της παρ. 2 του άρθρου 12 και του άρθρου 12Β του ν. 4797/2021 (Α' 66), σύμφωνα με την υπ' αρ. 56450/20.07.2024 (Β' 4285) κοινή υπουργική απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, καθώς και με τα υπολειπόμενα προς ανάκτηση ποσά αχρεωστήτως καταβληθέντων. Η κατάσταση περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο ή επωνυμία, κατά περίπτωση, Α.Φ.Μ. και το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό πρώτης αρωγής που συμψηφίστηκε.

2. Για τον σκοπό υλοποίησης του παρόντος, οι Περιφέρειες αποστέλλουν στην ΓΔΚΑΣ τα πλήρη δικαιολογητικά επιχορήγησης του ν. 4797/2021 καθώς και τυχόν απαραίτητες διευκρινίσεις που ζητούνται για τους πληγέντες εντός της τετραετίας από την ημερομηνία της θεομηνίας. Μετά την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας νοείται ότι δεν υποβλήθηκε φάκελος για την επιχορήγηση του ν. 4797/2021 σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 7.

3. Για τον σκοπό του προσδιορισμού των υπόχρεων και του υπολογισμού των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου 7, η ΓΔΚΑΣ, μετά την υποβολή των συγκεντρωτικών καταστάσεων του άρθρου 7 του ν. 4797/2021 από τις αρμόδιες Περιφέρειες και την έκδοση των αποφάσεων επιχορήγησης εντός τριετίας από τη θεομηνία, καθώς και τη συγκέντρωση των απαραίτητων δικαιολογητικών μέσω των Περιφερειών εντός τετραετίας από την θεομηνία, αποστέλλει τους πλήρεις φακέλους δικαιολογητικών στην ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προς έλεγχο και εκκαθάριση, μαζί με τα στοιχεία των συγκεντρωτικών καταστάσεων και τα στοιχεία της χορηγηθείσας πρώτης αρωγής και της συμψηφισθείσας πρώτης αρωγής από τον ΕΛΓΑ. Η ΓΔΟΥ, μετά τον σχετικό έλεγχο και διασταύρωση των στοιχείων, προσδιορίζει το τελικό δικαιούμενο ποσό επιχορήγησης, καθώς και το χορηγηθέν ποσό πρώτης αρωγής που υπερβαίνει το δικαιούμενο ποσό επιχορήγησης. Στη συνέχεια η ΓΔΟΥ αποστέλλει στην ΑΑΔΕ κατάσταση με τους υπόχρεους προς επιστροφή, το δικαιούμενο ποσό επιχορήγησης, την πρώτη αρωγή, το υπερβάλλον χορηγηθέν ποσό ενίσχυσης πρώτης αρωγής που αποτελεί αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό, το ποσό που συμψηφίστηκε από τον ΕΛΓΑ, καθώς και το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό μετά την αφαίρεση του ποσού που συμψηφίστηκε από τον ΕΛΓΑ, προκειμένου η ΑΑΔΕ να προβεί σε διασταύρωση των ποσών πρώτης αρωγής και στον υπολογισμό των αναλογούντων τόκων και ακολουθείται η διαδικασία επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σύμφωνα με τις παρ. 6 έως και 12.

4. Για τον σκοπό του προσδιορισμού των υπόχρεων και του υπολογισμού των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, στις περιπτώσεις της παρ. 3 του άρθρου 7, μετά την υποβολή των συγκεντρωτικών καταστάσεων του άρθρου 7 του ν. 4797/2021 από τις αρμόδιες περιφέρειες, την έκδοση των αποφάσεων επιχορήγησης εντός τριετίας από τη θεομηνία, καθώς και τη συγκέντρωση των απαραίτητων δικαιολογητικών μέσω των Περιφερειών εντός τετραετίας από την θεομηνία:

α) Η ΓΔΚΑΣ αποστέλλει στην ΑΑΔΕ κατάσταση με τα ΑΦΜ για τα οποία έχει εκδοθεί απόφαση επιχορήγησης, κατάσταση με όσα ΑΦΜ εντάχθηκαν σε απόφαση επιχορήγησης αλλά δεν κατατέθηκε φάκελος δικαιολογητικών, καθώς και κατάσταση με τα ΑΦΜ για τα οποία η Περιφέρεια προσδιορίζει μηδενικό ποσό ζημιάς, οι οποίες περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο ή επωνυμία, κατά περίπτωση, και Α.Φ.Μ.. Στη συνέχεια η ΑΑΔΕ προβαίνει σε διασταύρωση των στοιχείων των καταστάσεων με τα διαθέσιμα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα arogi.gov.gr στοιχεία, στον υπολογισμό των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών μετά την αφαίρεση του ποσού που συμψηφίστηκαν από τον ΕΛΓΑ, καθώς και των αναλογούντων τόκων, για όσους έλαβαν πρώτη αρωγή αλλά δεν περιλαμβάνονται σε απόφαση επιχορήγησης ή δεν κατατέθηκε φάκελος δικαιολογητικών ή έχει προσδιοριστεί μηδενικό ποσό ζημιάς. Κατόπιν, αποστέλλει στη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης της ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατάσταση με όσους έχουν λάβει ενίσχυση πρώτης αρωγής και δεν έχει εκδοθεί απόφαση επιχορήγησης, με τα στοιχεία ταυτοποίησης του υπόχρεου της επιστροφής (φυσικού ή νομικού προσώπου) και τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και τους αναλογούντες τόκους, προκειμένου να εκδοθεί απόφαση επιστροφής και ακολουθείται η διαδικασία επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σύμφωνα με τις παρ. 6 έως και 12.

β) Η ΓΔΚΑΣ αποστέλλει τους μη πλήρεις φακέλους δικαιολογητικών στην ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών προς έλεγχο και εκκαθάριση, μαζί με τα στοιχεία των συγκεντρωτικών καταστάσεων και τα στοιχεία της χορηγηθείσας πρώτης αρωγής και της συμψηφισθείσας πρώτης αρωγής από τον ΕΛΓΑ. Η ΓΔΟΥ, μετά τον σχετικό έλεγχο και διασταύρωση των στοιχείων, προσδιορίζει το ποσό προς επιστροφή και αποστέλλει στην ΑΑΔΕ κατάσταση με τους υπόχρεους προς επιστροφή, το δικαιούμενο ποσό επιχορήγησης, την πρώτη αρωγή, το υπερβάλλον χορηγηθέν ποσό ενίσχυσης πρώτης αρωγής που αποτελεί αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό, το ποσό που συμψηφίστηκε από τον ΕΛΓΑ, καθώς και το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό μετά την αφαίρεση του ποσού που συμψηφίστηκε από τον ΕΛΓΑ, προκειμένου η ΑΑΔΕ να προβεί σε διασταύρωση των ποσών πρώτης αρωγής και στον υπολογισμό των αναλογούντων τόκων και ακολουθείται η διαδικασία επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σύμφωνα με τις παρ. 6 έως και 12.

5. Στις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 7, μετά την υποβολή των συγκεντρωτικών καταστάσεων του άρθρου 7 του ν. 4797/2021 από τις αρμόδιες περιφέρειες, την έκδοση των αποφάσεων επιχορήγησης εντός τριετίας από τη θεομηνία, καθώς και τη συγκέντρωση των απαραίτητων δικαιολογητικών μέσω των Περιφερειών εντός τετραετίας από την θεομηνία, η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μετά τον έλεγχο για την εκκαθάριση των τελικών δικαιούχων, αποστέλλει στην ΑΑΔΕ κατάσταση με όσους κρίνεται ότι δεν είναι δικαιούχοι και συνεπώς υπόχρεοι προς επιστροφή, το

δικαιούμενο ποσό επιχορήγησης, την πρώτη αρωγή, το υπερβάλλον χορηγηθέν ποσό ενίσχυσης πρώτης αρωγής που αποτελεί αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό, το ποσό που συμψηφίστηκε από τον ΕΛΓΑ, καθώς και το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό μετά την αφαίρεση του ποσού που συμψηφίστηκε από τον ΕΛΓΑ, προκειμένου η ΑΑΔΕ να προβεί σε διασταύρωση των ποσών πρώτης αρωγής και στον υπολογισμό των αναλογούντων τόκων και ακολουθείται η διαδικασία επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών σύμφωνα με τις παρ. 6 έως και 12.

6. Η ΑΑΔΕ διασταυρώνει και υπολογίζει, με βάση τα στοιχεία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας arogi.gov.gr, τα στοιχεία που αποστέλλονται σε αυτή σύμφωνα με το παρόν και τα λοιπά διαθέσιμα στοιχεία, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό προς επιστροφή και τους αναλογούντες τόκους. Στη συνέχεια αποστέλλει στη Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης της ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, συγκεντρωτική κατάσταση με τα στοιχεία ταυτοποίησης των υπόχρεων της επιστροφής (φυσικών ή νομικών προσώπων) και κατ' ελάχιστον ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο ή επωνυμία, κατά περίπτωση, διεύθυνση έδρας και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, Α.Φ.Μ., Δ.Ο.Υ. φορολογίας εισοδήματος ή ΚΕ.Β.ΕΙΣ. Αττικής ή Θεσσαλονίκης - στις αντίστοιχες περιπτώσεις Αττικής και Θεσσαλονίκης -, το συνολικό αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό και το τελικό αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό προς επιστροφή, μετά την αφαίρεση του ποσού που συμψηφίστηκε από τον ΕΛΓΑ σύμφωνα με την παρ. 1, ολογράφως και αριθμητικώς και διακριτά τον αναλογούντα τόκο ολογράφως και αριθμητικώς.

7. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με βάση την κατάσταση της παρ. 6 εκδίδει απόφαση επιστροφής για την είσπραξη του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού και του αναλογούντος τόκου, η οποία αποτελεί νόμιμο τίτλο για την είσπραξη του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού και του αναλογούντος τόκου.

8. Το προς ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό, επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία βεβαίωσης και εισπράττεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει. Για το σκοπό του υπολογισμού των τόκων, σε περίπτωση διαδοχικών καταβολών της ενίσχυσης της πρώτης αρωγής, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που συμψηφίστηκε από τον ΕΛΓΑ ή το ποσό της δικαιούμενης επιχορήγησης αφαιρείται αρχικά από την πρώτη καταβολή.

9. Ακολουθώντας η ΑΑΔΕ καταχωρεί τα στοιχεία του νόμιμου τίτλου στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων και εκδίδει τις σχετικές ταυτότητες οφειλής. Μετά την καταχώριση του χρέους η φορολογική διοίκηση εκδίδει ατομική ειδοποίηση, την οποία αναρτά στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ myAADE, στην επιλογή Μητρώο και Επικοινωνία

νία/e-Κοινοποιήσεις και αποστέλλει μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη δηλωθείσα από τον υπόχρεο ηλεκτρονική διεύθυνση. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η κοινοποίηση κατά το προηγούμενο εδάφιο, η ατομική ειδοποίηση αποστέλλεται ταχυδρομικά. Η οφειλή από το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό της ενίσχυσης και διακριτά ο αναλογούν τόκος, όπως έχει υπολογιστεί μέχρι την ημερομηνία της βεβαίωσης εμφανίζεται στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ («myAADE»).

10. Το προς επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώνεται στη Φορολογική Διοίκηση σύμφωνα με την παρ. 9 και επιβαρύνεται με τόκους εκπρόθεσμης καταβολής, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4978/2022 (Α' 190), καθώς και ο αναλογούν τόκος που βεβαιώνεται διακριτά σύμφωνα με την παρ. 9, είναι καταβλητέα εφάπαξ την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν κατά τον οποίο πραγματοποιείται η καταχώριση των στοιχείων του νόμιμου τίτλου στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων. Το προς εξόφληση αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό και ο αναλογούν τόκος δύνανται να ρυθμιστούν, δυνάμει του άρθρου 23 του ν. 5116/2024 (Α' 140) και της υπό στοιχεία Α1091/08.07.2025 (Β' 3728) κοινής υπουργικής απόφασης, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 47 του ιδίου νόμου, σε έως σαράντα οκτώ (48) μηνιαίες δόσεις, εφαρμοζόμενης αναλόγως της υποπαρ. Α.2. της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), περί της πάγιας ρύθμισης οφειλών.

11. Στην περίπτωση εσφαλμένου υπολογισμού του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού της ενίσχυσης, εφόσον έχει ήδη διενεργηθεί ο υπολογισμός του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού της ενίσχυσης και του αναλογούντος τόκου και τα ποσά αυτά έχουν ήδη καταχωριστεί στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό επανυπολογίζεται από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και αντιστοίχως ο αναλογούν τόκος επανυπολογίζεται από την ΑΑΔΕ. Μετά τον επανυπολογισμό: α) σε περίπτωση που τα τελικά οφειλόμενα ποσά του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού της ενίσχυσης και του αναλογούντος τόκου είναι μεγαλύτερα από τα αντίστοιχα αρχικά υπολογισμένα, τα υπερβάλλοντα ποσά βεβαιώνονται σύμφωνα με τις παρ. 7 έως 12 και β) σε περίπτωση που

τα τελικά οφειλόμενα ποσά του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού της ενίσχυσης και του αναλογούντος τόκου είναι μικρότερα από τα αντίστοιχα αρχικά υπολογισμένα, για τη διαφορά αυτών εκδίδονται από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Ατομικά Φύλλα Έκπτωσης (ΑΦΕΚ) για τη μείωση του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού και αναλογικά τη μείωση του αναλογούντος τόκου.

12. Η ΑΑΔΕ μετά την είσπραξη των ποσών ενημερώνει σχετικά την ΓΔΟΥ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τη ΓΔΚΑΣ του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Τα ποσά μετά την είσπραξή τους εμφανίζονται ως έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό στους Αναλυτικούς Λογαριασμούς Εσόδων 1590789001 «Λοιπές επιστροφές ποσών».

Η παρούσα απόφαση ισχύει για την επιστροφή ενισχύσεων που χορηγήθηκαν δυνάμει του άρθρου δωδέκατου της από 13.08.2021 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4824/2021 και όπως επεκτάθηκε ως προς το πεδίο εφαρμογής με το άρθρο 3 του ως άνω νόμου.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Οκτωβρίου 2025

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ
Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΑΛΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων	Ψηφιακής Διακυβέρνησης
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ
Υφυπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας	
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΤΣΑΦΑΔΟΣ	

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 2 0 5 4 4 4 1 3 1 0 2 5 0 0 0 8 *